

Radikal Kitap

17 MAYIS 2013
CUMA
YIL 12
SAYI: 635

Radikal'in okurlarına armağanıdır
www.radikalkitap.com

Radikal
Çocuk'ta
birbirinden
güzel
çocuk
kitapları
var...

Fotoğraf: MUHSİN AKGÜN

BU SAYIDA
42
KİTAP TANITIMI

BOŞ
ARSA'nın
bu haftaki konuğu
**AYHAN
GEÇGİN**
S06

**YERALTININ UZLAŞMAZ VE
ÖFKELİ SESİ: HUBERT SELBY JR.**
A. ÖMER TÜRKES S03

**DEFNE SANDALCI'NIN ŞİİRE
BULANMIŞ METİNLERİ: AH!**
BURCU AKTAŞ S08

**PINAR ÖGÜNÇ'TEN HAZIROLA
GEÇMEYEN BİR KİTAP.**
HALUK KALAFAT S16

**KAFKA HAKKINDA BİLMEK
İSTEDİĞİNİZ HER ŞEY...**
GÖKÇE GÜNDOĞDU S18

**HEPİMİZ ZEKİYİZ, HEM DE
8 FARKLI ZEKAYA SAHİBİZ!**
TUNCA ÜÇER S38

HAYAT DEDIĞİN ÖYKÜLER TOPLAMIDIR

Müge İplikçi yeni kitabı 'Tezcanlı Hayalet Avcıları'nda insan yaşamındaki derin kırılmaları anlatıyor.
Kitap, İplikçi'nin bugüne kadar yazdıklarının doruğu olacak nitelikte. ASUMAN KAFAOĞLU-BÜKE S20

Müge İplikçi'nin üç edebiyat ödülü var: 1996 Yaşar Nabi Nayır Gençlik ödülü, 1997 Haldun Taner ödülü üçüncülüğü ve 2010 ÇGYD Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği jüri özel ödülü.

Fotoğraf: MUHSİN AKGÜN

Hayat 'öyküleri' toplamıdır

Müge İplikçi'nin bugüne kadar ürettiklerinin doruğu olacak nitelikteki Tezcanlı Hayalet Avcıları, zekice yazılmış öykülerden oluşuyor. Bu kitabı yüksek edebiyat zevkine sahip okurlar çok sevecek.

ASUMAN KAFAOĞLU
akafaoglu@yahoo.com

Bazı yazarların adı sadece bir edebi türle özdeşleşir, bazıları ise her türde yazmayı sever. Müge İplikçi ikinci türe dahil. Hem çok üretken bir yazar hem de roman, öykü ve gazete makalelerini hiç kesintiye uğratmadan yazmayı sürdüren biri. İplikçi'nin bir özelliği de sadece farklı türlerde yazması değil, farklı konular üzerine yazması. Bu hafta yayımlanan **Tezcanlı Hayalet Avcıları**'nı okurken geri dönüp daha önceki yıllarda yazdıklarına yeniden bakma gereksinimi duydum çünkü hatırladığımdan çok farklı, yepyeni geldi konuları.

Öykü kitapları hakkında yazmak her zaman zor gelir bana, ortak temalar aradığımı fark ederim. Bağlayıcı unsur tabii ki zorunlu değil öykü kitabı için ama eğer varsa, çok kolaylaşır kitaptan bahsetmek. Müge İplikçi'nin öykülerinde ortak temalar, öyküleri adeta bağlıyor birbirlerine. Bazen bir karakter bir sonraki öyküde belirebiliyor ya da benzer acı, farklı öykülerin insanlarını etkilemiş olabiliyor. Dediğim gibi bu öykü kitabının estetik değerini ne çoğaltır ne de azaltır, sadece eleştiri yazısını daha derli toplu kılar. Yazar hakkında daha net bilgi vermeyi sağlar okura.

Ölümlerle yüzleşmek

Öykülerin merkezinde ölüm olduğunu söyleyerek başlayalım. Genelde ani ölümler ve bu ölümlerin yarattığı şok etkisi üzerinde duruyor yazar. "Son sahnede kadın. Küttt. Gidiyor. En temiz!" diye açıklıyor gördüğü bir filmi

kadın kahraman. Ölümler hep ani, hep hazırlıksız yakalıyor insanları: Keşfettiği bir bulmacanın sırrını açıklayamadan sarı bir BMW altında kalan öğrenci gibi, sevdiği erkeği arayıp konuşamadan ölüme yakalanan kadın gibi, evinden uzak hasta bakıcısı kadının bedenindeki morlukların geçmesini beklemeden ölüme yenik düşmesi gibi, köy halkı tarafından taşlanarak öldürülen kadın gibi... Ölüm basit bir son değil İplikçi'nin öykülerinde. Ani geldiğinde, kısacık ölüm sürecinde bile hayatı gözden geçiren bir güce sahip.

Öykülerde karşılaştığımız bir başka tema, geçmişin izlerinin bugüne sürüklenişi. En çok eski aşklar ama bununla da kalmıyor, çocukluk arkadaşları, geçmiş acılar, terk edilmiş hayat boyu taşınan acılar, bir yük olarak kişiyi hiç bırakmıyorlar. Örneğin "Yolculuk" adlı öykü, yirmi yıl sonra havaalanında karşılaşan eski sevgilileri anlatıyor. Yanyana durmuş bavullarını bekleyen yılların birikimlerini simgeleyen bagajları ve içlerini nelerle doldurdukları görüyoruz. Aslında farklılaştıklarını düşünerek ayırdıklarını ama farkında olmasalar da yakın noktada yeniden buluştuklarını anlıyoruz. Tabii onlar diğerinin bavlununun içini bilmediklerinden bunu anlayamıyorlar. Çok zekice yazılmış bu öykü ikili ilişkiler temasını işleyen birkaç öyküden biri.

İçice geçen öyküler

Müge İplikçi hemen her öyküsünün içine bir başka öykü yerleştiriyor. Bunu çoğunlukla sinema ile yapıyor, karakterlerden birinin gördüğü ya da hatırladığı bir film üzerinden o filmin konusunu bir iç öykü şekline sokuyor.

Elbette iç öyküler dış öykünün anlam kazanmasına yarıyor, bunu iç öyküye semboller yükleyerek başarıyor. Ayrıca öykünün realizminden bir şey eksiltmesi gerekmiyor. Buna en iyi örneklerden biri, kitapla aynı adı taşıyan son öyküde yer alıyor. İki arkadaş üniversitede kolay not alabileceklerini umdukları seçmeli antropoloji dersine girerler. Dersi veren Kader Hanım ya da Kader Hoca, adını tahtaya yazdıktan sonra bir hikâye anlatmaya başlıyor. "... o minyon kadın koca amfide etrafa sıçramış kahve lekeleri gibi duran öğrencilere dönüp antropolojinin anlamını ve buna bağlı giriş konuşmasını, hatta üniversitenin bir öğrencinin hayatındaki yerini işaret eden cümleler kurmak yerine, tuhaf bir hikâye anlatmaya başladı. Anlattığı hikâye, vücudu yunus derisi kaplı bir kızın hikâyesiydi. 'Evet' dedi bir ara, 'Yanlış duymadınız! Kız bir yunus balığına benziyordu!'"

Yunus balığına benzeyen kızın hikâyesi fantastik olsa da öykünün gelişimi gerçekçi olmaya devam eder. Üniversitede seçmeli bir derste bir hocanın öğrencilerine ilk derste anlattığı bir öyküdür sadece. Ama tabii bu öykü hem anlatanı hem de dinleyenleri dönüştürür zamanla. Neyin daha gerçek olduğunu anlamayacak noktaya getirir okuru. Fantastik bir iç öykü, aslında öykünün kahramanlarını anlatıyor. İplikçi çok sevdiği anlaşılabilir sinemaya yaptığı göndermelerle aynı zamanda öykülerinde alternatif gelişimler de sunuyor. Buna en iyi örnek "Bu daha iyi" adlı öyküde yer alıyor. Yaşlı bir adama hasta bakıcılık yapan Bulgaristan asıllı bir kadını anlatıyor bu öyküde. Çalıştığı aile onu yanlarında

Budapeşte'deki Margaret adasındaki kaplıcaya beraberinde getiriyor. Kadının bir yandan çalışıp çocuklarına para yollaması gerekiyor çünkü dayak yediği işsiz sevgilisinden maddi bir destek görmüyor. Hayat hikâyesi böyleyken işinden bulunduğu kısa bir arada, yakınlardaki sinema gidip, dilini hiç anlamadığı Macarca bir film izliyor. Filmle ve filmin kahramanıyla bir yakınlık kuruyor; anlamını tam çözemediği için filmin olası anlamlarını sıralıyor. Bunlar kendi hayatının alternatifleri bir bakıma. Kadının yemek salonunda herkesin önünde aşağılanışı, parasızlık, "yediğim tokatlar", evinden uzakta çalışan bir kadının hayatını güzel resmediyor. Film ise bu hayatın derinliğini anlamamıza yarıyor. Kadının da kendi hayatı hakkında son karar vermesine.

Tezcanlı Hayalet Avcıları, zekice yazılmış, zevkle okunan öykülerden oluşuyor. Bu kitabı yüksek edebiyat zevkine sahip okurlar sevecekler. Ne yazık ki muhtemelen çok satmayacak, belki ikinci bir baskıyı bile zorla yapacak ama son ayların en güzel kitabı olmasını engellemeyecek bu. Müge İplikçi artık kendi okur kitlesini oluşturmuş bir yazar. Bu kitabı da bugüne kadar yazdıklarının doruğu olacak nitelikte.

TEZCANLI HAYALET AVCILARI
Müge İplikçi
Everest Yayınları
2013, 136 sayfa, 10 TL.